

HUNYADI JÁNOS

Trónviszályok

- Erzsébet férje: Habsburg Albert – a Garai-Cillei liga támogatta
- Habsburg Albert a magyar király – de: csak engedmények árán koronázzák meg:
- Birtokadományozások – köv.: a király csak egy a legnagyobb birtokosok között
- 1439. országgyűlés: a bárók a köznemeseket maguk mögé állítva kényszerítették a királyt engedményekre:
- idegenek befolyásának és az egyház megadóztatásának megszüntetése
- nádorválasztás: a bárók és a köznemesek beleszólhatnak
- 1439. II. Murád szultán hadai lerohanták Szerbiát
- 1439. Szendrő eleste (Brankovics György Magyarországra menekül)
- a király hadjáratot hirdetett a török ellen, de: seregében vérhas ütött ki
- 1440. Albert halála - Neszmély
- Garai- Cillei liga és Giskra: Erzsébetet támogatják– Habsburg Albert özvegye
- A csecsemő V. Lászlót ismerik el királynak – a csecsemő megkoronázása
- Újlaki Miklós – Hunyadi: Jagelló Ulászló (1440-1444) támogatása
- Ok: a délvidéki bárók remélték, hogy a lengyelek támogatják a törökellenes harcot
- Polgárháborús állapotok: Felvidék: Giskra kezén – Erzsébet – III. Habsburg Frigyeshez menekült a Szent Koronával

Hunyadi János pályája

- havasalföldi kenéz az apja – Zsigmond adományozta nekik Vajdahunyd várát
- szörényi bán, erdélyi vajda, temesi ispán, nándorfehérvári főkapitány
- az ország haderejének nagy részével rendelkezett
- a török elleni harc vezetője lett ezáltal
- 1441. Iszhák szendrői bég legyőzése a déli végeken
- 1442. Mezid bég – Erdélyt dülta - Hunyadi megtámadta
- 1442. Marosszentimre: Hunyadi seregét Mezid legyőzte- Lépes György halála
- DE: Hunyadi a lakosság segítségével megtámadta a foglyokkal elvonulni készülő Mezidet – legyőzte, Mezid bég elesett
- 1442. Sehábbeddin ruméliai beglerbég bosszúhadjáratot indított – Hunyadi őt is legyőzte
- 1443. Hosszú hadjárat – kábé 35 ezer ember: magyar, lengyel és délszláv sereg
- Belgrádnál kelnek át a Dunán – Nis - Szófia– 2000 km az ellenséges területen
- A cél: Drinápoly (a török főváros) elfoglalása
- Több győzelmet arattak, de a Balkán hegységen a tél és a török védekezés miatt nem tudtak átkelni
- Hunyadi győzelmének okai: a lovagi, a huszita és a könnyűlovas harcmodor ötvözése
- Páncélosok, szekérvár, portyák
- A szultán békét kért: ok: a török sereg Kisászsiában volt lekötve
- 1444. Drinápolyi béke – Szerbia kiürítése, Szendrő, Galambóc visszaadása – 10 évre szóló béke - Szegeden szentesítik
- de: a pápa és Velence háborút akarnak
- Hunyadi és a király is megfelelő alkalomnak tartották, hogy a törököt az egész Balkánról kiszorítsák – köv.: újabb hadjárat
- Orsovánál kelnek át a Dunán
- 1444. Várna – a csatavesztés oka:
- A Boszporuszon át tudnak kelni a törökök

- A pápai ígéret ellenére csak 20-24 keresztény hajó ellenőrzi + genovai gályák
- kétszeres török túlerő
- Ulászló halála: meggondolatlanul nektámadt a szultán védő janicsároknak

Hunyadi Kormányzósága (1446-1452)

- 1445. országgyűlés: V. Lászlót elismerik királynak
- 7 főkapitány választása a király kiskorúsága idejére
- 1446. Rákos mezején országgyűlés: a Hunyadi és a Garai-Cillei liga egyezsége
- Hunyadi kormányzóságát elismeri a Garai-Cillei-liga (1446-1452)
- Hunyadi elismeri V. Lászlót királynak kiskorúsága idejére
- Hunyadi kormányzóságát pedig a király kiskorúsága idejére elismeri a Garai-Cillei-liga
- Hunyadi intézkedései: szinte a teljes uralkodói jogkört gyakorolta
- királyi birtokok visszavétele, királyi jövedelmek beszedetése –de: az állami és a saját bevételeket a török elleni küzdelemre fordította
- elsősorban saját birtokait növelte
- kormányzósága idején a királyi birtokállomány apadt
- bárók lemondatása, főkapitányi rendszer megszüntetése
- királyi hivatalok jogkörének növelése
- a köznemesség támogatása – fontos lett a szerepük az országgyűléseken
- 1447. országgyűlés törvénye: évenként országgyűlést kell tartani – a nemesek, főpapok, városok képviselével
- de: nem tudta megtörni Giskra és a Cillei-Garai liga uralmát
- külpolitika: a török elleni harc folytatása
- 1448. Rigómező- Szkander bég seregeivel akar egyesülni, de: – újabb csatavesztés – II. Murad szultán – Brankovics György árulása
- 1452. V. László átvette a kormányzást
- de: Hunyadi megtartotta a főkapitányi címet és a királyi jövedelmek kezelője maradt
- köv.: nem engedte át a hatalmat a Garai-Cillei ligának teljesen
- 1453. II. Mohamed elfoglalja Konstantinápolyt
- 1454. Szendrő ostroma – Hunyadi serege menti fel
- 1456. Nándorfehérvár: július 4 – július 23. - II. Mohamed szultán ostromolja
- Kapisztrán János: olasz ferences kereszties hadat toboroz
- Szilágyi Mihály: Hunyadi sógora a vár védője
- Dugovics Titusz: hős katona
- Hunyadi: bandériumával és a délvidéki nemesség támogatásával gályákon áttörte a török hajózárat- bejut a várba
- Majd: a keresztiesekkel kitört a várból és világraszóló vereséget mért a törökre
- III. Callixtus pápa: déli harangszó elrendelése
- Hunyadi halála -pestis